

6 AANBEVELINGEN

De Onderzoeksraad voor Veiligheid ziet de gebeurtenissen die hebben geleid tot de gasexplosie in Diemen als een samenloop van omstandigheden waar een belangrijke instructiewaarde van uitgaat richting alle betrokken partijen bij graafwerkzaamheden. Op basis van het onderzoek naar deze explosie constateert de Onderzoeksraad dat er drie onderwerpen zijn waar verbeteringen kunnen worden bewerkstelligd zodat de risico's van graafschade aan gasleidingen en daarmee explosiegevaar beter beheerst worden.

Informatie over huisaansluitingen van het gasnet

De Onderzoeksraad is van mening dat het verbeteren van de informatie-uitwisseling met betrekking tot huisaansluitingen van het gasnet de kans op ongevallen zoals in Diemen zal verkleinen. Dit kan gerealiseerd worden door op een zo kort mogelijke termijn alle huisaansluitingen direct zichtbaar te laten zijn in de gebiedsinformatie die verkregen wordt bij een graafmelding. De Onderzoeksraad komt tot de volgende aanbevelingen:

Aan de minister van Economische Zaken:

1. Zorg ervoor dat huisaansluitingen van het gasnet direct onder het bereik van de WION vallen zodat de uitzonderingspositie in de WION voor deze leidingen wordt opgeheven. Dit kan bijvoorbeeld door de verplichting tot het leveren van liggingsgegevens van huisaansluitingen van het gasnet zonder overgangstermijn op te nemen in de op te stellen herziening van de WION.

In aanloop naar de implementatie van de eerste aanbeveling beveelt de Onderzoeksraad de netbeheerders van het gasnet aan om zich hierop voor te bereiden. Bovendien geldt voor de periode waarin nog aparte huisaansluitschetsen van gasleidingen moeten worden aangevraagd, dat extra waakzaamheid is geboden bij graafmeldingen in de nabijheid van hoogbouw.

Aan de netbeheerders van het gasnet, te weten Cogas Infra en Beheer, DELTA Netwerkbedrijf, Endinet, Enexis, Liander, RENDO Netwerken, Stedin, Westland Infra:

2. Zorg ervoor dat huisaansluitingen van het gasnet zo snel als mogelijk gevectoriseerd worden opgenomen in de bedrijfsmiddelenregistratie (BMR) zodat de huisaansluitingen op het gasnet direct zichtbaar worden in de gebiedsinformatie die verkregen wordt bij een graafmelding en de grondroerder geen aparte huisaansluitschetsen hoeft aan te vragen. Kom in afstemming met de toezichthouder op naleving van de Gaswet, Staats-toezicht op de Mijnen (SodM), tot een realistische maar ambitieuze termijn waarop dit gerealiseerd moet zijn. Gedurende de periode waarin huisaansluitschetsen nog apart moeten worden aangevraagd, moet de netbeheerder de grondroerder proactief informeren over huisaansluitingen op het gasnet indien een graafmelding wordt gedaan in de buurt van complexe bouwwerken met meerdere aansluitleidingen.

Werken volgens de richtlijn 'Zorgvuldig graafproces'

De Onderzoeksraad is van mening dat naleving van de richtlijn 'Zorgvuldig graafproces' voorwaardelijk is voor een veilige werkwijze en daarmee voor verantwoord ondernemerschap. Het 'zorgvuldig graafproces' conform de richtlijn moet leidend zijn voor zowel opdrachtgevers als de opdrachtnemers van graafwerkzaamheden. Dit geldt ook als het graafwerk wordt uitgevoerd door incidentele grondroerders zoals bouwbedrijven. Brancheverenigingen van relevante betrokken partijen worden aangesproken om dit te bevorderen.

Aan de brancheorganisatie Bouwend Nederland, de vereniging van woningcorporaties Aedes en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten:

3. Breng bij uw leden onder de aandacht dat bij graafwerkzaamheden, ook indien deze incidenteel worden uitgevoerd, naleving van de richtlijn 'Zorgvuldig graafproces' voorwaardelijk is voor een veilige werkwijze. Het doel hiervan is dat uw leden de werkwijze uit de richtlijn 'Zorgvuldig graafproces' borgen werkprocessen indien er sprake is van graafwerkzaamheden waarbij de WION van toepassing is. Dit kan bijvoorbeeld door in de voorbereiding op bouwprojecten, de relevante aanwijzingen van de richtlijn op te nemen in de opdrachtverlening en in het Veiligheids- en Gezondheidsplan voor de ontwerpfase en de uitvoeringsfase.

Optreden bij graafschade aan gasleidingen

De Onderzoeksraad is van mening dat de inschatting van de gevaarsituatie door netbeheerders bij een melding van graafschade aan gasleidingen verbeterd moet worden zodat meldingen met risico's voor een gasexplosie beter herkend worden en er gepaste maatregelen worden voorgeschreven.

Aan de brancheorganisatie voor energienetbeheerders Netbeheer Nederland en de netbeheerders van het gasnet, te weten Cogas Infra en Beheer, DELTA Netwerkbedrijf, Endinet, Enexis, Liander, RENDO Netwerken, Stedin, Westland Infra:

4. Verbeter de competentie van de storingsdiensten om risicovolle situaties in telefonische meldingen van graafschade te kunnen herkennen. Train medewerkers van de storingsdiensten in het gebruik van bindende uitvraagprotocollen waarmee zij gevaarsindicaties kunnen identificeren en de melder aanwijzingen kunnen geven voor het nemen van passende voorzorgsmaatregelen.